

PLAVICA

IZVJEŠĆE O RADU
ZA 2023. GODINU

CRESKI MUZEJ
Ribarska ulica 7
51557 Cres
creski.muzej@cres.hr
tel. 051 344 963

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2023. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

- Darovanjem je prikupljeno 173 predmeta, etiketa i dokumenata iz tvornice za preradu ribe Plavica. Sve je očišćeno, preventivno zaštićeno i pohranjeno u muzeju.
- Darovanjem je također prikupljen ulomak kamene skulpture venecijanskog lava (fragment knjige) koja se nalazila na gradskom tornju i koja je 1943. razbijena.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Preventivna zaštita predmeta prikupljenih za potrebe izložbe o tvornici Plavica u Cresu
- Redoviti pregled predmeta i knjiga u čuvaonici radi utvrđivanja crvotočine.
- Saniranje prizemlja muzeja nakon redovitih zimskih poplava

2.3. Restauracija

- Završena i preuzeta restauracija salonske garniture s kraja 19. stoljeća od restauratorice Lejle Šantić Jurić. Ukupno restauriran stolić, sofa i tri naslonjača.
- Na restauraciju kod restauratorice Lejle Šantić Jurić je odnesen drveni hladnjak s početka 20. stoljeća.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

- Inventiran 1 predmet u programu M++

3.3. Fototeka

- Prikupljeno je i sačuvano u digitalnom obliku 200-tinjak fotografija tvornice Plavica i njenih radnika.

3.6. Hemeroteka

- Prikupljanje članaka iz tiskovine koji se sadržajem odnose na otok Cres. Prikupljeno je 109 novih članaka

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Razmjena: 25
- Dar: 8
- Muzejska izdanja: 2

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- Sređivanje knjižne građe Creskog muzeja. Knjige poslagane po UDK kvalifikaciji.

4.4. Služba i usluge za korisnike

- Stručna knjižnica Creskog muzeja daje se na korištenje i uvid svim zainteresiranim studentima i građanima

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

U prosincu potpisan ugovor sa tvrtkama Osam d.o.o. i AKA TIM d.o.o. za izradu idejnog projekta novog stalnog muzejskog postava i interpretacijsko-muzeološke studije opremanja stalnog muzejskog postava

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Obrada predmeta iz tvornice Plavica i priprema za izložbu

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (*sa izlaganjem, bez izlaganja*)

- Jelena Dunato je sudjelovala na stručnom skupu “Umijeće plovidbe latinskim i oglavnim jedrima duž hrvatske obale” (PPMHP Rijeka, 18. 04. 2023.)
- Jelena Dunato je prisustvovala na 31. Danima Frane Petrića (25.09. – 29.09.2023., Cres) kao članica organizacijskog odbora, te je u sklopu okruglog stola održala izlaganje „Urbanistički razvoj Cresa u renesansi“.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Suradnja Creskog muzeja i kustosice Inge Solis s Hrvatskim restauratorskim zavodom. Katalogiziranje relikvijara i crkvenog posuđa iz crkve Sv. Antuna Opata Pustinjaka iz Velog Lošinja. Suradnja je uključivala terensko istraživanje i popis bogate zbirke iz crkvene sakristije. Popisano je i istraženo 53 relikvijara i 50 liturgijskih predmeta starosti od 17. do 20 stoljeća.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- *Grboslovna baština cresko-lošinjskog otočja*, Jelena Dunato, urednica

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- Jelena Dunato je članica izvršnog odbora ICOM-a Hrvatska za mandatno razdoblje 2021. – 2023.

6.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

- Jelena Dunato administrira Facebook stranicu Creskog muzeja na kojoj se mogu pronaći sve informacije o izložbama i ostalim događanjima u Muzeju. Stranicu trenutno prati oko 2400 korisnika.
- Creski muzej ima web stranicu na adresi www.creskimuzej.com
- Održavan je integrirani informacijski sustav M++. Suradnja na poboljšanju integriranog informacijskog sustava M++ s tvrtkom Link2. Provedena je redovita sigurnosna pohrana i provjera podataka muzejske baze podataka M++, podataka sa servera, redovita upotreba antivirusnih programa i ostali procesi koji omogućavaju kontinuirani rad informatičkog sustava Muzeja.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

9.1 Nevena Petra Piližota – Otok

18. 04. – 20- 05.

Organizator: Creski muzej

Mjesto održavanja i prostor: Creski muzej

Autori stručne koncepcije: Jelena Dunato

Opseg (broj eksponata): 30 slika

Web adresa: <https://creskimuzej.com/dogadaji/nevena-petra-pilizota-otok/>

Katalog: https://creskimuzej.com/wp-content/uploads/2023/04/OTOK-katalog-14_4.pdf

Vrsta: umjetnička, likovna, samostalna

Tema:

Istraživanje umjetničkih okvira „vlastitosti“ proučavanjem prirodnih i kulturnih značajki Cresa.

Korisnici: građani, učenici, studenti, turisti

9.2 Plavica – tvornica za preradu ribe, Cres

12. 05. – 01. 08.

Organizator: Creski muzej

Mjesto održavanja i prostor: Creski muzej

Autori stručne koncepcije: Iva Kosmos (SAZU) i Inge Solis

Autorica likovnog postava: Tanja Radež

Opseg (broj eksponata): 50

Web adresa: <https://creskimuzej.com/dogadaji/plavica-tvornica-za-preradu-ribe-cres/>

Vrsta: povijesna, međunarodna

Tema:

Projekt je valorizirao radničku i industrijsku kulturu na Cresu, želeći očuvati lokalno naslijeđe i kulturu pamćenja povezanih s tvornicom ribljih konzervi. Projekt je ostvaren u suradnji s Institutom za studije kulture i sjećanja Slovenske akademije znanosti i umjetnosti (Inštitut za

spominske in kulturne študije, ZRC SAZU) koji je 2018. pokrenuo širi znanstveno-istraživački projekt o posljedicama (de)industrijalizacije na istočnoj jadranskoj obali. Industrija prerade ribe buknila je na istočnoj jadranskoj obali krajem 19. stoljeća. Pri tome je ključno utjecala na gospodarske, društvene i demografske odnose, što se posebno očituje upravo na izoliranom otoku kakav je bio Cres. Iako se radilo o potplaćenom i teškom radu značio je sigurnost za krhko otočno gospodarstvo. Taj posao su većinom obavljale žene. Najprije su bile angažirane lokalne žene, a zatim i mnoge došljakinje iz drugih krajeva Hrvatske i Bosne i Hercegovine. Radile su u teškim uvjetima i često bile stigmatizirane. Mještani su im nadjenuli i posrpan naziv - „papalinke“.

No, mnogima je to bio i prvi zarađeni novac i put u samostalnost i sjećanje na druženje, pjesmu i zajedništvo. Upravo tu kompleksnost životnog iskustva smo prikazali kroz naš projekt.

Kao i drugdje u priobalju, ta vrst industrije je propala zbog novih društvenih i ekonomskih odnosa i neprofitabilnosti, ali i posebno zato jer je morala ustupiti mjesto turizmu.

Upravo zato smo progovorili o 100 godina dugom djelovanju tvornice ribe želeći očuvati u sjećanju industrijsku i radničku kulturu koja je dubinski utjecala na živote otočana.

Korisnici: građani, učenici, studenti, turisti

9.3 Blago pod površinom Kvarnera – mekušci u kvarnerskom podmorju

23. 05. – 30. 07.

Organizator: Prirodoslovni muzej Rijeka i Creski muzej

Mjesto održavanja i prostor: Creski muzej

Autorica stručne koncepcije: Milvana Arko-Pijevac

Autori likovnog postava: ARTiS

Opseg: 50

Web adresa: <https://creskimuzej.com/dogadaji/blago-pod-povrsinom-kvarnera-mekusci-u-kvarnerskom-podmorju/>

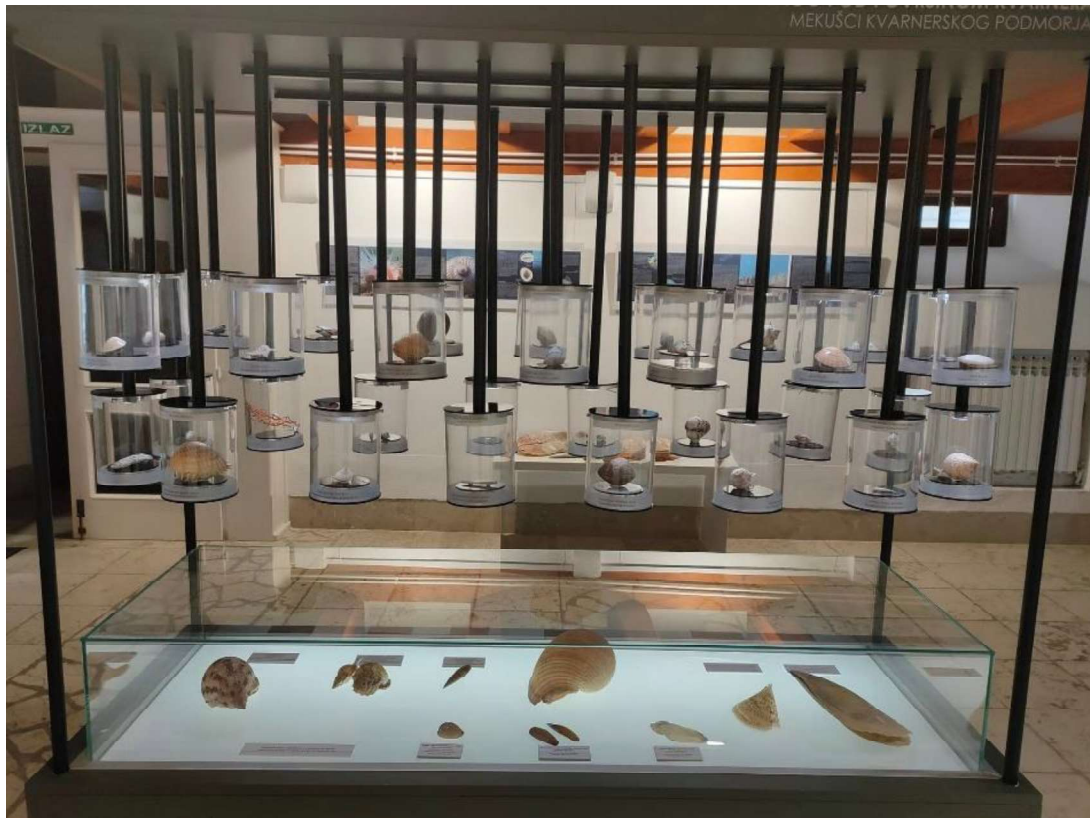
Vrsta: prirodoslovna, umjetnička, edukativna

Tema:

Na izložbi je prikazana je biologija i ekologija mekušaca, njihova rasprostranjenost i ugroženost u kvarnerskom području s isticanjem važnosti ove skupine organizama u funkcioniranju morskog ekosustava kao i važnosti u kulturi čovjeka, od prehrane, korištenja kao platežnog sredstva do značaja u religiji, umjetnosti i posebno danas u medicini. Izložbom se nastoji doprinijeti ekološkoj pismenosti, odnosno poznavanju i razumijevanju funkcioniranja ekosustava Jadranskog mora, a u kontekstu UN-ova desetljeća oceanske

znanosti za održivi razvoj 2021. - 2030. (oceansko desetljeće). Očuvanje gubitaka bioraznolikosti jedan je od glavnih okolišnih izazova današnjice, pa se sve više prepoznaje važnost njenog očuvanja u podržavanju funkcioniranja ekosustava, društva i gospodarstva u cjelini, a to je jasnije kad se iznese činjenica da više od polovine svjetskog prihoda ovisi o prirodi.

Korisnici: građani, učenici, studenti, turisti

9.4. Creski kaić – Plavica

29. 05. – 15. 06.

Organizator: Creski muzej

Mjesto održavanja i prostor: Gradska loža,
Cres

Autori stručne koncepcije: Iva Kosmos,
Inge Solis

Autor likovnog postava: Tanja Radež

Opseg: 4 info-ploče

Vrsta: povijesna

Tema:

Sažetak i ulomci iz izložbe *Plavica*
postavljene u Creskom muzeju

Korisnici: građani, učenici, studenti, turisti

9.5 Josip Pope – Kvarnerski motivi

03. 08. – 14. 10.

Organizator: Creski muzej

Mjesto održavanja i prostor: Creski muzej

Autori stručne koncepcije: Jelena Dunato

Autorilikovnog postava: Josip Pope i Jelena Dunato

Opseg (broj eksponata): 35 slika

Web adresa: <https://creskimuzej.com/dogadaji/josip-pope-kvarnerski-motivi/>

Vrsta: umjetnička, likovna, samostalna

Tema:

Izložba obuhvaća trideset i pet akrila na platnu nastalih u razdoblju od 2018. do 2023. godine. Ona gledateljima predstavlja raznolik opus umjetnika koji uvijek nastoji istražiti nove teme i pomaknuti granice svog likovnog jezika. Okružen morem, ovaj otočanin presađen iz slavonske ravnice, bira teme koje ga neposredno okružuju. Stoga među njegovim djelima nalazimo vedute Cresa i okolnih mjesta, kvarnerske marine, brodove i drvene brodice, kupače na plaži.

Korisnici: građani, učenici, studenti, turisti

9.6 Pozdrav iz Cresa

05. – 07. 08.

Organizator: Creski muzej, TZ Grada Cresa

Mjesto održavanja i prostor: Creska kula

Autori stručne koncepcije: Jelena Dunato

Autori likovnog postava: Filip Badurina

Opseg (broj eksponata): 12 panoa

Vrsta: povijesna, edukativna

Tema:

Razglednice Cresa s kraja 19. i početka 20. stoljeća.

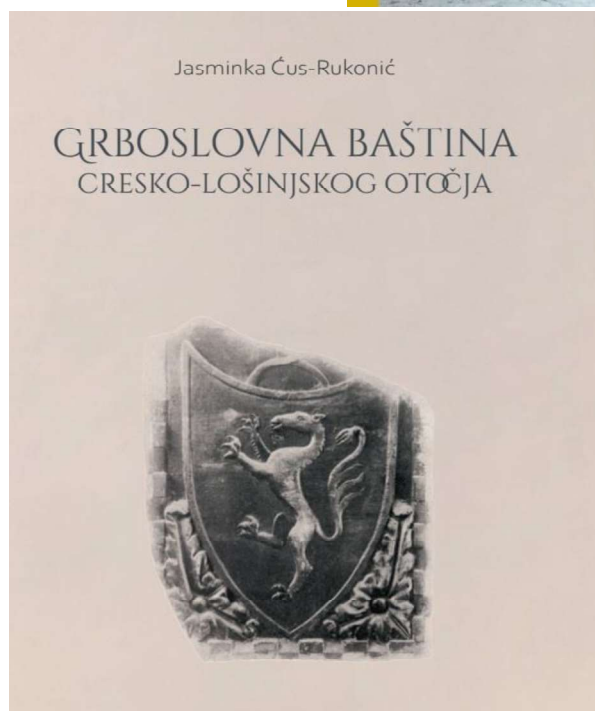
Korisnici: građani, učenici, studenti, turisti

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- *Plavica, Tvornica za preradu ribe, Cres*, Creski muzej i ZRC SAZU, Cres, 2023., katalog izložbe (Autorice: Iva Kosmos i Inge Solis, Dizajn: Tanja Radež)
- Jasminka Ćus Rukonić: *Grboslovna baština cresko-lošinjskog otočja*, Creski muzej, Cres, 2023., monografija (Urednica: Jelena Dunato, Recenzent: Željko Heimer, Dizajn: Josip Strmečki)
- *Josip Pope: Kvarnerski motivi*, Creski muzej, Cres, 2023., katalog izložbe (Autorica: Jelena Dunato, Dizajn: Josip Strmečki)

Deplijani:

- *Nevena Petra Piližota: Otok*, Creski muzej, Cres, 2023. (Tekst i dizajn Nevena Petra Piližota)
- *Blago pod površinom Kvarnera – mekušci u kvarnerskom podmorju* HR/ENG, Prirodoslovni muzej Rijeka i Creski muzej, Cres, 2023. (Tekst: Milvana Arko-Pijevac, Dizajn: ARTiS)

Plakati:

- Nevena Petra Piližota: Otok, Creski muzej, Cres, 2023. (Dizajn: Nevena Petra Piližota)
- *Plavica, Tvornica za preradu ribe, Cres, Creski muzej, Cres, 2023.* (Dizajn: Tanja Radež)
- *Josip Pope: Kvarnerski motivi, Creski muzej, Cres, 2023.* (Dizajn: Josip Strmečki)

10.2. Audiovizualna građa

U suradnji s jedriličarskim klubom Reful – video o tovrnici Plavica i postupku soljenja ribe

10.3. Elektroničke publikacije

- Nevena Petra Piližota: Otok, Creski muzej, Cres, 2023., katalog izložbe (Tekst i dizajn: Nevena Petra Piližota)

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

- Organizirana stručna vodstva na hrvatskom i engleskom jeziku za izložbe. Posebna vodstva za učenike osnovnih i srednjih škola.

11.2. Predavanja

- Integralno janje: zaboravljena umjetnost jedenja od glave do repa (predavanje povodom Noći muzeja u Creskom muzeju) – Jelena Dunato, 27. 01. 2023.
- Urbanistički razvoj Cresa u renesansi (izlaganje otvoreno za javnost u sklopu 31. Dana Frane Petrića) – Jelena Dunato, 28. 09. 2023.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

- članci o izložbama u dnevnom tisku (Novi list, Večernji list)
- objave u elektroničkim medijima: Novi list, otoci.net i drugi

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- More, HRT, 20. 08. 2023. Inge Solis u prilogu o kadulji i obitelji Linardić iz Martinšćice na otoku Cresu koja je među prvima u Hrvatskoj destilirala eterično bilje.
- More, HRT, 02. 04. 2023. Inge Solis u prilogu o tvornici za preradu ribe Plavica
- Vijesti iz kulture, HRT, 07. 07. 2023. Jasminka Ćus-Rukonić i Jelena Dunato o monografiji *Grboslovna baština cresko-lošinjskog otočja*

12.4. Promocije i prezentacije

Promocija monografije *Grboslovna baština Cresko-lošinjskog otočja*

- 25. 05. u Creskom muzeju u Cresu – Jasminka Ćus-Rukonić (autorica) i Jelena Dunato (urednica)
- 13. 06. u Lošinjskom muzeju u Malom Lošinju - Jasminka Ćus-Rukonić (autorica), Jelena Dunato (urednica), Zrinka Ettinger Starčić (ravnateljica LM)
- 06. 07. u PPMHP u Rijeci - Jasminka Ćus-Rukonić (autorica), Jelena Dunato (urednica) i Željko Heimer (recenzent)
- 21. 11. u Kuli na Kamenitim vratima u Zagrebu Jasminka Ćus-Rukonić (autorica), Jelena Dunato (urednica) i Željko Heimer (recenzent)

12.7. Ostalo

- Creski muzej i kustosica Solis u suradnji s Brodogradilištem Cres i TZ Cresa i ostalima po staroj jezgri su postavili edukativne tabele koje pričaju priče o gradu i njegovim ljudima. Uz osnovne podatke o gradu predstavljena je i skrivena povijest grada koja počiva na memoriji njegovih stanovnika. Kroz 11 tabela ispričane su priče o creskom kopacu, izradi kruha, popločenju ulica, sv. Sidru i sl., ali i zanimljive crtice iz creskog statuta koji datira iz 15. stoljeća.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Creski muzej sva događanja redovito oglašava na svojoj web i Facebook stranici te obavještava sve relevantne medije o događanjima u Muzeju. Materijali o izložbama se distribuiraju po Cresu (plakati, pozivnice, deplijani).

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- 2.808 posjetitelja
- 9.160 posjeta mrežnoj stranici
- 38.746 pregleda na Facebooku

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

RH 2 %

lokalna samouprava 91 %

vlastiti prihod 6 %

donacije 1 %